BRANDWEER

GEMEENTE BARNEVELD
N 5999 50.
15 MEI 2014
S F Z
AFD. RO

Gemeente Barneveld
Team Ruimtelijke Ontwikkeling
Mevrouw W. Kuik
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Postbus 5364
6802 EJ Arnhem
0800 8446 000
www.brandweer.nl/gelderland-midden

Datum	6 mei 2014	Contactpersoon	Meine Jacobi
Ons kenmerk	140507-0040	Telefoon	088-3555045
Uw kenmerk		E-mail	meine.jacobi@vggm.nl

Onderwerp Preadvies externe veiligheid: inbreng voor concept bestemmingsplan Schoutenstraat 109

Geachte mevrouw Kuik,

Op 3 april ontving ik per e-mail uw verzoek om input / advies over het nog op te stellen bestemmingsplan Schoutenstraat 109 te Barneveld. Het plan maakt de nieuwbouw van o.a. 2 scholen mogelijk middels de bestemming "Maatschappelijk".
Mijn inbreng voor het opstellen van het concept bestemmingsplan is gebaseerd op het aangeleverde stedenbouwkundig ontwerp, de memo zelfredzaamheid (ODDV) en de rapportage externe veiligheid. U kunt dit preadvies o.a. gebruiken om uw verantwoording groepsrisico op te stellen.

Conform relevante wetgeving adviseert de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bij ruimtelijke ontwikkelingen over externe veiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Risicobronnen, maatgevend scenario en effectafstanden
In de omgeving van het plangebied liggen twee hogedruk aardgastransportleiding (6 en 8 inch), waarop het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing is. Deze kennen het maatgevend scenario:
1) Fakkelbrand voor de aardgastransportleiding (a.g.v. een breuk door bijv. graafwerkzaamheden).
   De effectafstanden voor een fakkelbrand sluiten aan op het '*Scenarioboek Externe Veiligheid*' (VR Amsterdam Amstelland, et al., 2011). Voor de betreffende leidingen liggen de 1%-letaalcontour (10 kW/m^2) op ruim 45 meter en de 1%-gewondencontour (3 kW/m^2) op ruim 82 meter. Het plangebied ligt daarmee binnen de effectafstand van het maatgevend scenario.

Mogelijkheden rampenbestrijding
De aardgastransportleidingen liggen aan de west- en zuidzijde van de geplande ontwikkeling. Deze zijn bij een incident tweezijdig bereikbaar. Er liggen primaire (brandkranen) of secundaire (geschikt openwater) bluswatervoorzieningen in de omgeving van het plan die te optimaliseren zijn in combinatie met de te plannen bluswatervoorzieningen voor dit plan. Ook ligt het plan binnen de hoorbaarheidscirkel van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem.
Een belangrijk aandachtspunt is dat alleen de Gasunie een lekkage aan de leiding kan verhelpen. De inzet van de brandweer richt zich daarbij op de effectbestrijding. Door de hittestraling ontstaan in de omgeving secundaire branden en op grotere afstand de dreiging hiervan.

Mogelijkheden zelfredzaamheid
Het maatgevend scenario kan leiden tot een (zeer) snelle incidentontwikkeling met potentieel veel slachtoffers en met te verwachten grote schade aan omliggende bebouwing en secundaire branden. Bij een incident zijn de aanwezigen in het effectgebied aangewezen op hun eigen zelfredzaamheid en een goede inrichting van hun omgeving.

Vanwege de hittebelasting wordt het slachtofferbeeld voornamelijk bepaald door mensen die brandwonden hebben opgelopen. Afhankelijk van het feitelijke aantal slachtoffers (met (brandwonden) en de ernst van de verwondingen kan dit leiden tot een overschrijding van de medische hulpcapaciteit, zowel transportcapaciteit als beschikbare bedden in gespecialiseerde traumacentra.
Aandacht voor risicocommunicatie is nadrukkelijk gewenst om de aanwezigen in het plangebied te informeren over de risico's en wat te doen ingeval van een incident om zo de zelfredzaamheid te verhogen.

Volgens de memo '*Zelfredzaamheid scholen* ' (ODDV) gaat de te realiseren bouw twee scholen huisvesten met kinderen/jongeren in de leeftijd van 4 – 18 jaar, waarvan een deel een lichtelijk verstandelijke of lichamelijke beperking kunnen hebben. In de avonduren is gebruik door verenigingen mogelijk. Verder behoort het tot de mogelijkheden om op termijn een woon-zorgcomplex te realiseren ten oosten van de geplande bouw. Gezien het profiel van de potentieel aanwezigen in en om de schoolgebouwen is zelfredzaamheid hier een belangrijk aandachtspunt. De aanwezigen zijn jong, waarvan een (klein) aandeel met een verstandelijke of lichamelijke beperking.

Advies
Voor deze ontwikkeling is het bestemmingsplan in voorbereiding. Het verdient daarbij de algemene aanbeveling om bij het tot stand komen van het bestemmingsplan en de uitwerking tot bouwplan maatregelen te overwegen en te realiseren om de fysieke veiligheid te optimaliseren. Door deze maatregelen te benoemen en/of af te wegen bij het tot stand komen van dit ruimtelijke besluit geeft uw gemeente invulling aan de verantwoording van het groepsrisico.

Ik adviseer u o.a. de volgende maatregelen te benoemen en/of te overwegen die de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en vooral de zelfredzaamheid van de jonge scholieren, begeleiders e.a. verbeteren:

- Ligging bouwwerk en aardgastransportleidingen
  - De aardgastransportleiding westwaarts te verleggen of de locatie van het bouwwerk oostwaarts te verschuiven (bijv. omwisselen met plein)
    Het stedenbouwkundig ontwerp in combinatie met de ligging van de aardgastransportleiding geeft mij de indruk dat het westelijke deel van het schoolgebouw geprojecteerd is over, of anders zeer dicht gelegen is bij, de aardgastransportleiding.
  - Aandachtspunt is dat in de praktijk de ligging van een aardgastransportleiding op kaart/tekening niet exact overeenkomt met de feitelijke ligging.
- Bouwkundige / inrichting technische maatregelen o.a.
  - (Nood)uitgang(en) en vluchtroutes van de risicobron af (richting noorden/oosten) realiseren.
  - Bij gebouwen aan de risicobronzijde het glasoppervlak minimaliseren en/of gevels, beglazing en dragende constructie aan de risicobronzijde verhoogd brandwerend uitvoeren. Dit geeft de aanwezigen meer kans om veilig te vluchten.
- Organisatorische maatregelen
  - Aanwezigheid van opgeleide en getrainde bedrijfshulpverleningsorganisatie die (ontruimings)oefeningen houdt (in afstemming, en waar mogelijk in samenwerking, met de brandweer).
  - Bij voorgenomen (graaf)werkzaamheden aan of nabij de aardgastransportleiding de omgeving daarvan preventief te ontruimen (bijv. de school sluiten voor de duur van de werkzaamheden).
  - Samen met Brandweer Gelderland-Midden de mogelijkheden te onderzoeken om deel te nemen aan het programma Brandveilig leven dat nu ontwikkeld wordt (bijv. deelname pilots).
  - Aandacht besteden aan risicocommunicatie om de zelfredzaamheid te verhogen.
- Preparatieve maatregelen (in overleg met de veiligheidsregio) o.a.
  - De bereikbaarheid en vluchtwegen van, en naar, de gebouwen en haar omgeving optimaliseren voor de hulpverlening en voor de jonge scholieren, begeleiders e.a.
  - De primaire / secundaire bluswatervoorzieningen in het plangebied en nabij de aardgastransportleiding optimaliseren om het maatgevend scenario te kunnen bestrijden.
- Ruimtelijk besluit
  - Uw afwegingen te motiveren in het ruimtelijke besluit ter invulling van de verantwoording groepsrisico. U legt daarmee de (juridische) basis om de te overwegen maatregelen te treffen / borgen en de veiligheid te optimaliseren.
  - Bij uw afweging inzage te geven in de wijze waarop u invulling geeft aan uw Beleidsvisie externe veiligheid (28 januari 2009). In de visie staat dat u voor het gebiedstype 'Zones rondom transportaders (spoorlijn, wegen en buisleidingen)' een toename van het groepsrisico alleen onder voorwaarden accepteert. Deze voorwaarden worden strenger naarmate het groepsrisico hoger is.